

Meerjarenplan SVP per thema

Samenstelling SVP per 1 februari 2022

De benoeming is op persoonlijke titel. Leden brengen hun ervaringen mee vanuit hun beroepspraktijk, maar zijn geen vertegenwoordigers van de organisatie waar zij werkzaam zijn. Zij kunnen overleggen met anderen maar handelen zonder last, dus kunnen vrijelijk hun mening geven.

Benoeming vindt plaats voor een periode van vier jaar met een mogelijke verlenging van vier jaar, onder voorbehoud van veranderingen in de werkwijze van de NBA. Leden van de SVP tonen zich betrokken bij de commissie en zijn in beginsel elke vergadering aanwezig. Van alle leden wordt ook bij tussentijdse (spoed)projecten een bijdrage verwacht. Vervanging bij afwezigheid is niet mogelijk.

Accountants		Naam		Werkzaam bij
Externe accountants		Jasper Kolsters (vz)	JK	EY
		Amanda Korver	AK	PwC
		Els van Splunter	ES	Deloitte
		Peter Smit	PS	KPMG
		Henk van der Rijst	HR	PwC
		Kees Hartevelde	KH	Mazars
		Werner Hoeve	WH	BDO
Intern accountants	Verzekeraars	Astrid Langeveld	AL	Achmea
	Pensioenfondsen	Anne Laning	ANL	Diverse fondsen
Accountants in business	Verzekeraars	Janine de Jong-Kortman	JJK	a.s.r.
		Shuk-Ha Hau-Alberink	SHA	NN
	Pensioenfondsen	Iwan van der Wijst	IW	Cheiron
Ondersteuning		Melissa Klaver-Drost	MK	NBA

Overzicht van thema's, aspecten voor en producten van de accountant in zijn rol van brede assurance provider

In het *meerjarenplan SVP per thema* wordt voor zowel verzekeraars als pensioenfondsen een overzicht gegeven van thema's, relevante aspecten voor de accountant en producten voor de accountant in zijn rol als brede assurance provider. Vervolgens wordt in een apart overzicht nog een nadere uitwerking per thema gegeven.

Onderscheid wordt gemaakt in thema's die gevolgd worden (en mogelijk later tot actie leiden) en thema's die in een jaar tot actie leiden. Voor elk thema/onderwerp worden twee leden aangewezen die als trekker functioneren.

Verzekeraars

nr	Thema of onderwerp						
	Thema's die SVP zelf oppakt of samen met anderen	Relevante aspecten voor de accountant	Producten ('deliverables')	wie	2021	2022	2023
1	Duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - veel nieuwe regelgeving en ontwikkelingen binnen Europa en Internationaal - commitment Klimaatakkoord - audit jaarrekening/jaarverslag - rapportages voor sturing - fundamentele discussie in sector over betekenis relevantie van duurzaamheidsrapportages - ESG-assurance ontwikkelingen - Aandacht vanuit DNB en AFM 	<ul style="list-style-type: none"> - webinar organiseren samen met BGVM - ontwikkelingen blijven volgen middels vast agendapunt in contacten met stakeholders, met name over de fundamentele discussie. - zo mogelijk een vaktechnische notitie /standpunt/input leveren overweegen ten aanzien van disclosures duurzaamheid in bestuursverslag en/of in de jaarrekening? 	AL, AK	x	x	x
2	In Control Statement	<ul style="list-style-type: none"> - Leids Universitair onderzoek - Aanbeveling vanuit CTA 	nader te bepalen /NBA breed op te pakken	AI, SHA		x	x
3	Modelonzekerheid en impact op verslaglegging	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik financiële modellen - verdiepingsslag gewijzigde COS 540 (schattingen) 	<ul style="list-style-type: none"> -ronde tafel organiseren met sector/BGVM /PAA en daarna vaktechnische notitie -updaten HR 1143 en HR 1116 	PS, JJK		x	
4	EIOPA/DNB thema's	<ul style="list-style-type: none"> - EIOPA 2020 review - Wwft en sanctiewet 	-relevantie voor de audit nagaan met mogelijk vaktechnische notitie -q&A	JK, AL	x	x	x

	Thema's die de SVP volgt:	Relevante aspecten voor de accountant	Producten ('deliverables')	wie	2021	2022	2023
5	Toekomstbestendigheid verzekeraars	<ul style="list-style-type: none"> - consolidatie/continuïteit - verdienmodellen/lage rente - zorgplicht - portefeuilleoverdracht - doorlopende kosten - digitale weerbaarheid 	nog geen deliverable, wel blijven volgen, indien nodig actie	allen	x	x	x
6	Insurtech	<ul style="list-style-type: none"> - innovaties en nieuwe toepassingen (blockchain) - IT-ontwikkelingen (cloud e.a.) - aanpassen verdienmodellen - beheersing uitbesteding - cybersecurity 	nog geen deliverable, wel blijven volgen, indien nodig actie	AK, SHA	x	x	x
7	IFRS 17	<ul style="list-style-type: none"> - implementatie IFRS 17 - key accounting topics (bv disconteringsvoet) - input Verbond (specifiek Nederlandse vraagstukken) - input Accountancy Europe - gelijktijdig met IFRS 9 (operationele aspecten) - Datakwaliteit & beschikbaarheid data 	-nog geen deliverable, wel input op guidance in samenwerking met het Verbond op Nederlandse producten en indien nodig actie -agenda en aandachtspunt in overleg met DNB	ES, ANL	x	x	x

Pensioenfondsen

nr	Thema of onderwerp	Relevante aspecten voor de accountant	Producten ('deliverables')	wie	2021	2022	2023
	Thema's die SVP zelf oppakt of samen met anderen						
1	Pensioenakkoord /Wet toekomst pensioenen	<ul style="list-style-type: none"> - info in jaarrekening en jaarverslag - opdrachtaanvaarding bestuur, (juridische) risico's rond invaren, communicatie met deelnemers, - datakwaliteit, toekomstvastheid IT-landschap, impact op beleggingsbeleid. 	(update) open brief Pensioenen	PS, JK	X	X	X
2	Pensioenadministraties en datakwaliteit	- robuuste pensioenadministraties en kwaliteit van de basisgegevens (IT)	-Assurance product en/of AUP -HR 1120 (12 maart 2020): Gebruikmaken van de werkzaamheden van de certificerend actuaris bij de controle	HR, ANL	X	X X	X

nr	Thema of onderwerp	Relevante aspecten voor de accountant	Producten ('deliverables')	wie	2021	2022	2023
	Thema's die SVP zelf oppakt of samen met anderen						
		- samenwerking met de certificerende actuaris	van de jaarrekening en staten van pensioenfondsen				
3	Korten van pensioenaanspraken	- uitwerking volgen in relatie tot transitie van het financieel toezichtkader en - evenwichtige belangenafweging - aanwijzingen Minister	-Vaktechnische notitie -(jaarlijkse update) open brief Pensioenen	ANL, KH	X	X	X
4	Sleutelfuncties risicomangement, actuariael en audit (IORPII)	- inrichting sleutelfuncties, waaronder rapportagelijnen - verantwoording effectiviteit opzet en werking interne risicobeheersing en controlesystemen - samenwerking sleutelfuncties met externe accountant	-up to date houden van HR 1144: Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen -consequenties voor de audit nagaan en indien nodig actie	WH, IW		X	
5	Duurzaamheid	- veel nieuwe regelgeving en ontwikkelingen binnen Europa en Internationaal - commitment Klimaatakkoord - audit jaarrekening/jaarverslag - rapportages voor sturing - fundamentele discussie in sector over betekenissen relevantie van duurzaamheids-rapportages - ESG-assurance - Toezicht DNB/AFM	-ontwikkelingen blijven volgen middels vast agendapunt in contacten met stakeholders, met name over de fundamentele discussie. - zo mogelijk een vaktechnische notitie /standpunt/input leveren overwegen ten aanzien van disclosures duurzaamheid in bestuursverslag en/of in de jaarrekening?	KH, HR	X	X	X

	Thema's die de SVP volgt:	Relevante aspecten voor de accountant	Producten ('deliverables')	wie	2021	2022	2023
6	Code pensioenfondsen	- missie, visie en strategie - governance (risicobeheersing en verantwoording)	nog geen deliverable, wel blijven volgen en indien nodig actie	HR		X	X
7	Thema's EIOPA/DNB/AFM	- kostentransparantie - financiële positie - duurzaam beleggen	relevantie voor de audit nagaan	JK HR	X	X	X

Nadere uitwerking thema's

	Thema's SVP	Toelichting/aanleiding	Rol SVP
	Verzekeraars		
1	Duurzaamheid	<p>Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp voor de toekomst van onze maatschappij. Op het gebied van duurzaamheid wordt momenteel veel nieuwe wet- en regelgeving ingevoerd. Per 10 maart 2021 is de Verordening informatievervalsing over duurzaamheid van toepassing, de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). De Europese Commissie (EC) heeft op 21 april 2021 een voorstel gedaan voor verdergaande Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) om de bestaande Non-Financial Reporting Directive (NFRD) te herzien. In dit voorstel wordt gesproken over limited assurance over duurzaamheidsrapportage.</p> <p>De komst van nieuwe verplichtingen tot rapporteren over duurzaamheidsprestaties (CSRD) maken dat dit thema hoog op de agenda staat waarbij accountants een belangrijke (rol) kunnen spelen. De NBA heeft duurzaamheid als strategisch thema voor het beroep benoemd en hiervoor beleid geformuleerd. Binnen het brede thema heeft de NBA keuzes gemaakt door een aantal hoofdonderwerpen te bepalen. Het beleid richt zich op de ontwikkeling van de accountants in de hele keten.</p> <p>Eerder al heeft de financiële sector zich via de diverse brancheorganisaties (waaronder het Verbond van Verzekeraars) gecommitteerd aan het klimaatakkoord (Klimaatakkoord Klimaatakkoord). Dit betekent dat de leden van de brancheorganisaties actief aan de slag zijn gegaan voor de bijdragen die van hen verwacht worden. De sector heeft zich vanaf boekjaar 2020 verplicht om te rapporteren over het CO2-gehalte van hun beleggingen en financieringen. De voorzitter van de Commissie Financiële Sector Klimaatcommitment (Femke de Vries) monitort de voortgang en rapporteert aan de Tweede Kamer. Rapportage geschiedt volgens een raamwerk waarin staat welke informatie (voor zover beschikbaar) de betrokken financiële instellingen vanaf 2021 over boekjaar 2020 moeten publiceren. Dit raamwerk vormt de basis van de gezamenlijke sectorrapportage namens de financiële sector.</p>	<p>Vanwege de ontwikkelingen in de regelgeving en impact op de controle voor de financiële sector is dit een zeer actueel onderwerp. De SVP heeft dit thema vast op de agenda in het eigen overleg, maar ook met de diverse stakeholders. Vanuit deze overleggen en signalen vanuit de leden zal de SVP beziën op welke manier een specifieke bijdrage vanuit de pensioen- of verzekeringssector gewenst is. Het is namelijk een sector overstijgend onderwerp dat ook de andere financiële sectorcommissies raakt.</p> <p>Een aantal belangrijke onderwerpen die in de sector op het gebied van duurzaamheid spelen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Integrale en duurzame waarde creatie op lange termijn 2) Carbon footprint 3) Duurzaam beleggen <p>De NBA heeft in september 2021 een Handleiding Duurzaamheid: Klimaat uitgebracht.</p> <p>Tevens is op de site van de NBA de presentatie 'Webinar 'Duurzaamheid in het Verzekeringsbedrijf' van 28 mei 2021 beschikbaar die het Verbond van Verzekeraars heeft gegeven.</p> <p>De SVP heeft het thema Duurzaamheid besproken met de branchegroep verzekeringsmaatschappijen (BGVM) en hieruit volgt een gezamenlijk Webinar met BGVM, SVP en het Verbond van Verzekeraars en AG (verwachting juni/juli 2022) met een link naar de rol van de accountant als assurance provider.</p>
2	In Control Statement	<p>De CTA heeft in aanbeveling nr. 16 en 17 aanbevolen de verantwoordelijkheid van de gecontroleerde entiteit voor de opzet en de werking van de risicobeheersings- en controlesystemen meer tot uitdrukking te</p>	<p>Binnen de SVP nadenken over de (veranderende) rol van de accountant in relatie tot de verantwoordelijkheid van het management over opzet en werking van de risicobeheersings- en</p>

	Thema's SVP	Toelichting/aanleiding	Rol SVP
		<p>laten brengen. De wijze waarop dient onderwerp te zijn van nader onderzoek.</p> <p>Vanuit de NBA Vernieuwingsagenda, ketenkracht: Kwaliteitsverbetering door de gehele financiële keten is het doel van het project Ketenkracht. Uit de gedeelde oorzakenanalyse van de OOB-kantoren blijkt dat de kwaliteit van bedrijfsadministraties een van de bepalende factoren is voor controlekwaliteit. Achter elke falende accountant staat een falende cfo. Of beter gezegd: een uitstekende financiële functie stimuleert uitstekende controlekwaliteit. Een keten is zo sterk als de zwakste schakel. Dat vergt een sectorbrede kwaliteitsbenadering, die start met attitude, cultuur en gedrag. Daarin willen we accountants uit verschillende disciplines – financieel managers, internal auditors, samenstellende- en controlerende accountants - per sector bij elkaar brengen om kennis uit te wisselen en het debat aan te gaan over de gewenste versterking van de verschillende schakels in de keten. Daarbij kan het gaan om zaken als de financiële functie, de administratieve beheersing, maar bijvoorbeeld ook om risicogestuurd denken en investeringsdilemma's.</p> <p>De Corporate Governance Code wordt herzien (februari 2022) door de Commissie Monitoring Corporate Governance ten aanzien van de thema's lange termijn waardecreatie, stakeholderdialoog, de rol van aandeelhouders en diversiteit. Een consultatiedocument met een voorstel voor actualisatie is beschikbaar.</p> <p>De Commissie Monitoring Commissie Corporate Governance Code neemt de aanbevelingen in het rapport 'Versterking Verantwoordingsketen' van de Universiteit Leiden t.a.v. de In Control Statement of Verklaring omtrent risicobeheersing (VOR) zijn (vooralsnog) niet meegenomen in dit voorstel.</p>	<p>controlesystemen en internal control statement daarover.</p>
3	Model onzekerheid en impact op verslaggeving	<p>Verzekeraars maken in belangrijke mate gebruik van (financiële) modellen voor pricing, risicomanagement en waardering ten behoeve van de (financiële) rapportage. Een volgende stap is het gebruik van artificiële intelligentie in de verzekeringssector. Reeds in de huidige modellen is sprake van significante onzekerheden. Uitkomsten zijn zeer gevoelig voor relatief beperkte aanpassingen in de modellen. Voor het maatschappelijk verkeer</p>	<p>De SVP vindt dat onzekerheid in de modellen een onderwerp voor Kennis Delen (met uiting in de vorm van een publieke managementletter, open brief of discussierapport) kan zijn.</p> <p>Op de (online gehouden) accountantsmiddag op 30 november 2021 is hier een korte update over gegeven door de SVP, maar het onderwerp leent zich voor een interactieve discussie.</p> <p>Ook een artikel op accountant.nl behoort tot de mogelijkheden om de discussie aan te gaan en een publieke rol in te vullen.</p>

	Thema's SVP	Toelichting/aanleiding	Rol SVP
		is deze onzekerheid moeilijk te relateren aan het begrip materialiteit dat de accountant hanteert in de controle.	
4	EIOPA/DNB thema's	EIOPA 2020 review / Visie op Toezicht Wwft en sanctiewet Noclar	Bijhouden van de ontwikkelingen en input leveren op relevante Good practices en Q&A's van DNB.
	Thema's die de SVP volgt:		
5	Toekomstbestendigheid (levens)verzekeraars	<p>De toekomstbestendigheid van (levens)verzekeraars is een belangrijk aandachtspunt door de relatief verzadigde en krimpende Nederlandse verzekeringsmarkt.</p> <p>Redenen zijn beperkte vermogensopbouw, een competitieve schademarkt in combinatie met hoge kosten om aan compliance- en ESG vereisten te voldoen en de lage rente.</p> <p>De langdurig lage rente heeft consequenties voor financiële ondernemingen waaronder verzekeraars en pensioenfondsen. De solvabiliteit bij verzekeraars en dekkingsgraden bij pensioenfondsen kunnen zeer sterk beïnvloed worden door de (voorgeschreven) rekenrente waarmee verzekeraars en pensioenfondsen hun verplichtingen moeten bepalen.</p> <p>EIOPA onderzoekt (mogelijke) aanpassingen in de Solvency II regels (Solvency II 2020 review) waarin ook de rekenrente wordt betrokken. De solvabiliteit van Nederlandse verzekeraars kan door een aanpassing van die rekenrente sterk onder druk komen. Dit soort scenario's en signalen kunnen accountants vanuit hun verantwoordelijkheid voor het publiek belang afgeven aan stakeholders en belanghebbenden.</p>	De aandachtspunten worden meegenomen in de periodieke afstemming met het Verbond alsmede DNB.
6	Insurtech	Insurtech zijn innovatieve technologische ontwikkelingen binnen de verzekeringssector. Dit kunnen ontwikkelingen zijn waarbij bijvoorbeeld start-ups via een technologisch ontwikkeling tegen relatief lage kosten de markt betreden dan wel aanpassingen in producten voor bestaande verzekeraars door gebruik te maken van gepersonaliseerde data.	De SVP volgt de ontwikkelingen op dit gebied binnen de verzekeringssector en bespreekt eventuele impact op de controle.
7	IFRS 17	IFRS 17 vervangt IFRS 4, een richtlijn die veel lokale verslaggevingspraktijken toestaat. IFRS 17 moet er voor zorgen dat jaarrekeningen van verzekeringsmaatschappijen internationaal vergelijkbaar zijn. De ingangsdatum is 1 januari 2023, maar moet retrospectief worden toegepast, dus de cijfers over 2022 moeten al op basis van IFRS 17 worden opgesteld. Ook de invoering van IFRS 9 is voor de	De SVP en het Verbond van Verzekeraars kunnen inhoudelijk geen voorstellen aanleveren, omdat voorstellen van de verzekeraars zelf moeten komen. De SVP kan wel guidance aanbieden op basis van position papers van het Verbond. Met het Verbond van Verzekeraars is overleg geweest over IFRS 17 en de mogelijke verwerking van typisch Nederlandse verzekeringsproducten (zorgproducten, spaarhypotheek, pensioenproducten e.a.).

	Thema's SVP	Toelichting/aanleiding	Rol SVP
		<p>Pensioenfondsen een gewijzigde UFR gepubliceerd die lager ligt dan de huidige toegepaste UFR. Toepassing van deze (lagere) UFR zal de kwetsbare financiële positie van pensioenfondsen verder onder druk zetten.</p> <p>Onder het huidige Financieel Toetsingskader (FTK) moeten pensioenfondsen mogelijk overgaan tot het korten van pensioenen indien hun herstelkracht onvoldoende blijkt te zijn. De peildatum voor het bepalen van de dekkingsgraad, het beoordelen van de herstelkracht en het eventueel gaan korten ligt op 31 december van elk jaar.</p> <p>De minister heeft een tijdelijke vrijstellingsregeling ingevoerd (met voorwaarden), hieruit blijkt dat over 2021 geen kortingen doorgevoerd hoeven te worden bij dekkingsgraad 90.</p>	
4	Sleutelfuncties risicomanagement, actuair en audit (IORPII)	<p>Met de implementatie van IORP II zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van governance vereisten, bepalingen ten aanzien van informatievereisten (communicatie), bepalingen ten aanzien van het prudentieel toezicht en bepalingen omtrent grensoverschrijdende activiteiten.</p> <p>De implementatie van IORP II heeft onder andere impact op de governance van pensioenfondsen; pensioenfondsen dienen te beschikken over een doeltreffend governancestelsel. Centraal Onderdeel van in deze governance staan zijn drie sleutelfuncties: de risicobeheersingsfunctie, de interne auditfunctie en de actuariële functie.</p>	De SVP zorgt voor de tijdige update van de handreiking 1144 'Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen', waar deze onderwerpen aan de orde komen.
5	Duurzaamheid	<p>Zie bij thema verzekeraars en verder: Pensioenfondsen zijn wettelijk verplicht om risico's die verband houden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen te integreren in het risicobeheer. Om de sector te helpen invulling te geven aan het risicobeheer van ESG-risico's en deze beter te verankeren, heeft DNB de good practice opgesteld (in consultatie).</p>	<p>Vanwege de ontwikkelingen in de regelgeving en impact op de controle voor de financiële sector is dit een zeer actueel onderwerp. De SVP heeft dit thema vast op de agenda in het eigen overleg, maar ook met de diverse stakeholders. Vanuit deze overleggen en signalen vanuit de leden zal de SVP bezien op welke manier een specifieke bijdrage vanuit de pensioen- of verzekeringssector gewenst is. Het is namelijk een sector overstijgend onderwerp dat ook de andere financiële sectorcommissies raakt.</p> <p>Een aantal belangrijke onderwerpen die in de sector op het gebied van duurzaamheid spelen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Integrale en duurzame waarde creatie op lange termijn 2) Carbon footprint 3) Duurzaam beleggen <p>De NBA heeft in september 2021 een Handleiding Duurzaamheid: Klimaat uitgebracht.</p>
	Thema's die de SVP volgt:		

	Thema's SVP	Toelichting/aanleiding	Rol SVP
6	Code pensioenfondsen	De Code Pensioenfondsen is opgesteld na een oproep van de minister van Sociale Zaken in het kader van de totstandkoming van de wet Versterking bestuur pensioenfondsen . De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben de Code opgesteld, waarin normen geformuleerd zijn voor 'goed pensioenfondsbestuur'.	Bijhouden van de ontwikkelingen. Op 3 maart is een Nalevingsrapportage 2020-2021 van de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen gepubliceerd. https://mcpf.nl/frisse-blik-van-buiten-en-toezichtvisie/
7	Thema's EIOPA/DNB	-Nieuw pensioencontract -Duurzaam beleggen	Bijhouden van de ontwikkelingen.